

อิสรภาพของแต่ละคนเป็นสิ่งมีคุณค่าและความหมายอย่างที่สุดแล้ว

..... ระเบียบ สาคริก

หากแต่ละคนที่เกิดมา มีความจริงใจต่อคน เช่นคน ย่อมสามารถเข้าใจในสังขารซึ่งอยู่ในรากฐาน-
ของคนที่ได้อย่างลึกซึ้ง และนำไปปฏิบัติจากตนเองให้แต่ละคนเกิดความศรัทธาอย่างสนิทใจก่อนที่จะคิด-
ถึงเรื่องคนอื่น จึงจะช่วยให้บังเกิดผลดีทั้งแก่ตัวเองและสังคมร่วมกันให้เป็นที่ยอมรับของทุกคนได้
ไม่ ช่นนั้นแล้ว ก็น่าจะทำให้เกิดภาวะแตกแยกสาปสูญไปเป็นผลหัวใจ ให้เกิดรอยร้าวขึ้นในสังคมได้

"ใครใคร่ค้าช้างค้า - ใครใคร่ค้าม้าค้า" เป็นคำปรารภของ"พ่อขุนรามคำแหง" ซึ่งกล่าวไว้แต่ยุคก่อน
และมีการบันทึกไว้ให้ชนรุ่นหลังมีโอกาสทราบเพื่อนำมาคิด แสดงถึงการให้อิสรภาพแก่ประชาชนด้วยความมีใจ-
กว้างของผู้ใหญ่ซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารบ้านเมืองในยุคนั้น แต่ก็นักเป็นเพียงอิสรภาพที่มอบมาจากด้าน
นอกของแต่ละคนซึ่งอยู่ในระดับรองลงมาจนถึงระดับพื้นดินค้ำเดียว ซึ่งคนระดับล่างพึงต้องมีอิสรภาพภายในราก
ฐานตนเองเป็นสิ่งรองรับอย่างสอดคล้องกันด้วย

ถ้ารากฐานคนทั่วไปขาดอิสรภาพ ย่อมไม่อาจช่วยให้วิถีชีวิตดำเนินไปสู่เป้าหมายที่แท้จริงได้อย่างมั่นคง
หากกลับเกิดภาวะสับสนวุ่นวายมากขึ้น จนถึงจุดซึ่งทำให้สังคมจำต้องชำระล้างตัวเองตามกฎธรรมชาติในที่สุด
และเมื่อถึงช่วงนั้น อาจทำให้หลายคนถึงจุดที่สามารถเข้าใจความจริงและยอมรับได้ ส่วนผู้ซึ่งยังห่างจากภาวะ
ดังกล่าวอาจจำต้องคืนรهنหนีไปอาศัยอยู่ที่อื่น แต่ในที่สุดย่อมไปไม่พ้นกฎแห่งกรรมซึ่งยังคงอยู่ในรากฐานความรู้สึก
ของตัวเอง

การดีจะช่วยให้เกิดวิถีทางที่มุ่งสู่เป้าหมายร่วมกันอย่างแท้จริงได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น น่าจะอยู่ที่การเน้น
นำไปปฏิบัติจากรากฐานความรู้สึกของด้านซึ่งเป็นผู้ใหญ่รวมถึงการมีอำนาจเหนือคนอื่น โดยที่มิการรักษา"ความซื่อ-
สัตย์ต่อตนเอง"อย่างมั่นคงอยู่กับเหตุและผล โดยไม่ยอมตนให้ตกเป็นทาสวัตถุและอำมิสหุกรูปลักษณะรวมถึงอำนาจ
ซึ่งมีโอกาสถือครองอยู่ในมือ ยิ่งในปัจจุบันมีการกำหนดตำแหน่งหน้าที่การงานเกิดขึ้นอย่างหลากหลาย โดยที่สิ่ง
ดังกล่าวล้วนมีคนที่กำหนดทิศทางอย่างปราศจากที่สิ้นสุด เพื่อประโยชน์แห่งตน เป็นความจริงให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น

ถ้ามองวิถีทางซึ่งควรจะช่วยให้เข้าถึงผลได้อย่างแท้จริง คงไม่ใช่ปิดกั้นคนอื่น หากจำเป็นต้องมีความ
กล้าหาญที่จะเอาชนะใจตัวเอง โดยเน้นการนำไปปฏิบัติในลักษณะซึ่งอาจกล่าวว่า"เคินทวนกระแส" แม้หลายคน
รู้สึกว่ายากสำหรับตัวเอง แต่ถ้าไม่นำเอาคำว่า"ยาก" มาใช้เป็นข้ออ้างเพื่อหวังหลบเลี่ยง หากยังพอจะรู้สึก
ได้ถึง"คุณค่าของตนเอง"อย่างแท้จริงถึงระดับหนึ่ง ย่อมทำให้รู้สึกว่า"แม้ยากฉันก็เห็นว่าทำหาที่จะทำได้
มันคงเค็ดเคียว"

"จากผลแห่งการปฏิบัติอย่างแน่วแน่มุ่งอยู่กับรากฐานตนเอง ในที่สุดย่อมเข้าถึงความจริงว่า ไม่มีคำว่า
ยากหรือง่าย แม้คำว่าไม่มีเงินทำไม่ได้ อยู่ในโลกนี้ อย่างแน่ชัดแล้ว"

อนึ่ง ถ้ามองเห็นชัดเจกว่า การพึ่งตนเองเป็นสิ่งสำคัญอันพึงรักษาไว้ในรากฐานตนเองอย่างถึงที่สุดย่อม
เห็นความจริงได้เองว่า แม้ผู้มีอำนาจเหนือกว่าจะขาดการแสดงออกให้ตนเกิดศรัทธาเพื่อถือเป็นหลักทางใจ แต่-
ก็น่าจะยังมีความรู้สึกอยู่ภายใต้จิตสำนึกว่า ตนต้องสามารถพึ่งพาตัวเองให้มั่นคงอยู่ได้ไม่ว่าจะรู้สึกลำบากยากเย็น
แค่ไหนย่อมไม่พวันไหวต่อผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้น

ในสภาพการณ์ของสังคมซึ่งกำลังเผชิญกับปัญหาหนักหน่วงยิ่งขึ้นเช่นปัจจุบัน หากรากฐานความเป็นตัวของ-
ตัวเองยัง คงมีความกล้าแข็งอยู่ได้ และลงมือปฏิบัติในสิ่งซึ่งตนมีอุดมการณ์อย่างแน่วแน่มากกว่าการพูดจากความรู้-
สึกที่มุ่งมองคนอื่นเป็นใหญ่ ย่อมมีเหตุผลช่วยยกระดับ ให้มองเห็นวิถีทางในการทำงานอย่างมีความสุข
เป็นธรรมชาติ อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างรากฐานความรู้สึกของคนในสังคมให้มีความหวังชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย โดย-
เฉพาะอย่างยิ่งชนรุ่นหลัง.